По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 45 (10 428). Львів, субота 28. лютого 1925. Почтову належатість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.522.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Видає ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“ Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

Мінорні настрої.

Останніми часами між рядками радянської преси можна замітити деяку трівогу, яка все зводиться до питання: що може принести недалеке майбутнє радвладі? Орієнтація на революцію в західних державах перевелася. Пануючу партію розсаджують внутрішні непорозуміння. Усунення шкідливого Троцького не зліквідувало тих непорозумінь, а навпаки ще їх загострило. Крім того назріває з дня на день непорозуміння між радянською дипльоматією і комінтерном. Европейська преса переповнена найріжнороднійшими інформаціями про те, що між Чічеріном і Зіновєвом дійшло до гострого конфлікту. Чічерін за піддержкою Раковського, Красіна, Крестинського й инших дипльоматів, виступив проти надмірної балакучости Зіновєва, як голови комінтерна. Радянська дипльоматія ніколи не дібється бажаного успіху, доки комінтерн і його голова не понизять свого войовничого і визиваючо-погрозливого тону. Зіновєв мав прийняти це як зневагу та загрозити Чічеріному карієрою Троцького. Иншими словами загрозив йому висилкою на Кавказ. Попри те все йде якась кампанія проти Зіновєва в напрямі його компромітації. Все це речі, які важко провірити. Та нема диму без вогню. Не можна тим поголоскам цілком не вірити. Без причини вони не появляються.

Попри те напруження між урядом і комінтерном, усі—прихильники комінтерну та уряду СРСР, поширюють гасло „обличчям до села“. Втративши покищо надію на світову революцію, прийшли комуністичні провідники до пересвідчення що той даний історією, як це каже московська „Правда“, відпочинок („передишку“) слід використати для внутрішнього поглиблення революції, для поглиблення її перш за все у темному селі.

Бухарін в одній своїй промові з кінця минулого року сказав про те так: „Мусимо наново здобути довіря села. Той капітал, з якого ми жили давнійше, а саме допомога селянам посісти землю, вже передавнений і вичерпаний, а узброєний ворог, що допоміг нам злучитися зі селянством, щез із овиду“. Отже наново здобувати! І тому обличчам до села! Тому орієнтація на середняка, тому участь селянства в державній роботі!

Все те доказує, що комуністи почувають себе не зовсім певно. Офіційний орган українського радянського уряду „Вісти“ (з 15. II. 925) пише в передовій з нагоди IV. сесії ВУЦВК-ту таке: „Сучасний мент у міжнародньому становищі характеризується тим, що як туман розвіваються рештки, так званої „ери пацифізму“. Це вимагає з нашого боку надзвичайної уваги до кожного найменшого руху міжнародньої буржуазії... Розкриття ворожих тенденцій щодо радянських республик майже виключає перспективи на одержання нами з боку закордонних капіталістів більш-менш поважних кредитів на справу відродження нашого господарства, а звідсіль випливає необхідність орієнтуватися на власні сили в справі нашого економічного будівництва“.

Цей останній висновок українського радянського офіціозу зовсім правильний. Якщо нема чужої допомоги, то самозрозуміло, що необхідно орієнтуватися на власні сили. Та питання, чи для економічної відбудови вистарчить сама орієнтація! Мабуть що ні, бо в противному випадкові радвлада не старалася би про закордонні позички. І ось з того боку теж зрозуміла та непевність, що проявляється тепер у настроях радвлади. Та орієнтація на власні сили вияснює для нас багато дечого у найновійшій внутрішній політиці радвлади. Вона пояснює нам появу „неонепа“, пояснює всю теорію про „гулящі капітали“, що нібито скриваються в українському селі, вона пояснює нам накінець і той великанський наступ на село для поглиблення в ньому революції, та для втягнення його в радянське будівництво вкупі з „гулящими капіталами“.

Йде весна! Були часи, де кожна весна приносила радвладі якісь нові гостинці, у формі інтервенцій чи десантів. На цьогорічну весну радвлада теж покладає надії на несподіванки. Чи ті надії оправдаються — сказати важко та це й не важне в даний мент. Важне те, що такі надії є. Про те свідчить незбито перший приказ наслідника Троцького Фрунзе до червоної армії, про те свідчить і письмо Чічеріна до Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, про яке ми писали. Фрунзе дуже високо ставить червону армію та її боєздатність. Він вірить, що вона відіпре всі ворожі наступи та піде навіть до Парижа у своєму побідоносному поході, якщо тільки дістане відповідний наказ. Та ця самопевність Фрунзе цілком не покривається з настроями його впливових товаришів по партії. Вони не такі певні. Перед зближаючоюся весною виявляють вони деякий острах. — А що буде, як велика червона армія, переважно селянська, заведе рожеві надії Фрунзе? — В армії 85 проц. селян! А по признанню найповажнійших партійних авторитетів село ще не опановане і не зреволюціонізоване! Передвесняна дрож радвлади оправдана також як орієнтація на власні сили!

В. М.

Без полуди на очах.

III.

Конкордат Польщі з Ватиканом заключено в незвичайно, просто казочно короткому часі. Сталося це тому, що Ватикан на всіх точках пішов на уступки, піддався диктатові польських делегатів. Зі змісту конкордату не пробивається журба за долю універсальної католицької, церкви, тільки шкурний інтерес польського політичного католицтва.

Конкордат є далекосяглим і наглядним документом затрати цивілізаційної місії універсального й інтернаціонального католицтва. На межі католицького заходу і православного сходу Ватикан утотожнив свою місію, свої наміри й інтереси з інтересами польської держави і і польського народу. Католицька церква під кермою теперішньої римської курії віддалася на службу не тільки польської „державної рациї“ в імя євангельського принципу про відданя цісареві цісарського, а Богові божого, але й загородила еманципаційні змагання польських „чужоплеменців“ на церковно-народньому полі.

Тільки на одній точці римська курія проявила деяку витриманість і неуступчивість, а саме на точці матеріяльній. Але тільки на перший погляд. В суті річи і тут Ватикан здав усі позиції

Колиб не те, колиб не одноэгідність вшехпольського табору з поглядами римо-католицького духовенства в матеріяльних квестіях, то певно, що і в цих справах конкордат виглядав би зовсім инакше.

Конкордат забезпечує ненарушність церковного майна. Церковні добра (згідно з арт. XIV.) без згоди духовної влади не можуть змінити свого призначення за вийнятком вивласнення для цілей регуляції доріг, рік і державної оборони. Духовні добра будуть оподатковані так само, як і добра приватні, за вийнятком богослужебних будинків. Церковні і монаші правні особи мають право довільної розпорядности своїм майном.

Ці загальні постанови докладнійше означує арт. XXIV. А саме польська держава вповні признає права церковних і монаших правних осіб до всіх духовних дібр та дозволяє, щоби право власности, досі в спорадичних випадках невписане до гіпотечних книг, було там втягнене на основі декларації єпископа, стверджене посвідкою компетентної цивільної влади (?!). Справа дібр, які церкві забрали Росія, Австрія і Прусія, а які тепер є в посіданні Польщі, буде предметом пізнійшої полагоди. До того часу польський уряд буде дотувати церкву річними сумами на рівні з попередніми урядами (російським, австрійським, пруським). Очевидно, тут поминається те, що рівність передвоєнних сум з теперішніми квотами буде тільки цифрова, а не сутєва, з огляду на потрійно низчу реальну вартість польської валюти. Росія, Австрія і Прусія, конфіскуючи велику частину духовних дібр, утворили спеціяльні релігійні фонди на справжнє матеріяльне випосаження духовенства. Сьогодня всі ті добра і фонди є в руках польського уряду, але те випосаження в дійсности буде три рази менше.

Ненарушність церковного майна тільки на перший погляд є забезпечена, бо в дійсности духовні добра з деякими вийнятками будуть призначені на парцеляцію. Конечність парцеляції, невідкличність нарушення „ненарушности“ церковних дібр дуже високопарно обгрунтовує уст. 5-тий арт. XXIV. Бажаючи поліпшити господарське й соціяльне становище хліборобського населення і забезпечити „християнський мир“ в краю, польська держава викупить від єпископських, семинарійних, капітульних і парафіяльних бенефіцій надвишку землі. Ця надвишка рахується вище 180 гект. для єпископства, семинарії і капітули та вище 15—30 гект. (в залежности від якости землі) для парафії. В дієцезіях, в яких духовні семинарії не мають земельного наділу, з єпископських дібр призначиться їм 180 гект. землі. Решта буде викуплена, а ціна викупу буде виплачена в тій самій висоті і тим самим способом, що й приватним земельним власникам.

Одначе ці подрібні постанови не говорять нічого про те, яку землю і звідки одержать ті дієцезії, їх єпископства, капітули й семинарії, які не мають земельних посілостей? А саме, чи земельна власність і її простір обраховується по дієцезіям, чи по церковним провінціям? Чи земельний запас українсько-католицьких дієцезій львівської і перемиської може бути використаний на створення земельного наділу н. пр для станиславівської дієцезії (єпископства, семинарії й капітули), яка не має ані клаптика землі? На жаль, відповідні постанови конкордату дають широке поле до довільної

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 125/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 40 (10.423) z dnia 22. II. 1925, w artykułach pod tytułem 1) „Rubeż zasłony“ zdanie między słowami: da kresi»... a: Zacikawlennia prof. Hrabskoho, w tymże artykule ustęp między słowami: biłoruskij cerkwi... a: Polsko watykańska, w tymże artykule wyrażenie między słowami: twierdzenia... a: jaka wystupaje. 2) „W oboroni praw ridnoi szkoły“ ustęp między słowami: otsi uchwały... a: Lwiw u lutim. 3) „Widhuky dnja“ wyrażenie w tytule po słowie: Pekło, w tymże artykule ustęp między słowami: protybolszewycki... a: Odaym iz. w tymże artykule ustęp między słowami: Wiek nowy... a: Lublu czas, zawiera znamiona ad 1) zbrodni z § 65 a) uk., ad 2) zbrodni z § 65 a) b) uk. i występku z § 24 usi pras., ad 3) zbrodni z § 65 a) u. k. uznał dokonaną 21. lutego 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. us. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 2., lutego 1925 r.

(Підпис нечиткий).

і самовільної інтерпретації в користь виконавців конкордатних постанов, себ-то в першу чергу в користь польського уряду. Правда, земельних наділів не мають іще й деякі латино-польські дієцезії,

Викуп духовних дібр на ціли парцеляції є тісно звязаний з проєктом нового закону про земельну реформу. Новий проєкт земельної реформи на перший плян видвигає добровільну парцеляцію. Метою уряду довести до того, щоби дідичі-Поляки в першу чергу позбували землю в руки польських хлопів, пястівських куркулів та щоби уряд міг заслонитися перед натиском українських і білоруських безземельних і малоземельних мас тим, що приватний власник продає свою землю, кому йому подобається. Очевидно, уряд може виправдуватися тим, що не може мати впливу на поведінку приватного власника. Та сама думка пронизує також зміст конкордату. Відомо, що найбільше землі на українській національній території мають в своїх руках польські монаші чини, які просто заливають „креси". І ці то правні особи (церковні і монаші) можуть безпосередно переводити парцеляцію духовних земель—очевидно в польські руки.

Правда, ті самі умовини парцеляції торкаються і українських правних осіб церковних та монаших, але вони не розпоряджатимуть помітнійшим парцеляційним запасом.

Як ми вже зазначували, найкращою розвязкою був би повний розділ церкви від держави. Бо стаючи тільки одним відгалуженням світської адміністрації, церква ділить теж долю тієї влади.

І чи українське громадянство може дозволити на розвал своєї церкви, як носія моральних принципів? Якщо ми не є байдужі до цеї справи, то повинні негайно, заки конкордат буде ратифікований, протестувати

В першу чергу повинні протестувати епископи і духовенство, але й політичні організації, в круг яких входять церковно-суспільні справи, а які досі постійно йдуть в хвості кожної актуальности, мусять вже раз вийти зі своєї зимової контури і відбити виміряний удар. Найвищий час сказати Римові без обиняків, що ми не дозволимо торгувати своєю національною гідністю, своїм особистим достоїнством, не допустимо девастації нашої національної церкви. А коли Рим за всяку ціну намагається ліквідувати унію, то ми можемо спокійно заявити: Всі шляхи ведуть до Риму, але всі дороги ведуть також і з Риму!

Ф. Ф.

Лист з Туреччини.

Магометанство і ренесанс родинного життя.

Константинопіль, лютий 1925.

Доходять до мене часописні вістки, що ви, мої земляки, журитесь нині чимало релігійними справами, які переплутались з політичними і стали одним з найбільше болючих, актуальних питань. Може цікаво буде для вас дізнатись, що і тут, у Туреччині, відбувається величезна еволюція поглядів у царині релігійній і що так само як н. пр. у вас справа целібату або відношення до Риму, так само тут справа полігамії (многоженства) і відношення до голови ісляму переходять гостру крізу.

Турецький парлямент займається нині проєктом нового закону, що має перетворити основи родинного турецького життя. Вже минулою весною, коли „Національні збори" проголосили знесення каліфату, Мустафа Кемаль заявив, що інтелектуальна та соціяльна революція щойно починається. Щоби зрозуміти всю вагу проєктованих реформ, слід зазначити, що ще нині, в Туреччині, родинне право є вповні підчинене релігійним законам Корану, тисячелітної старовини, і що цивільний кодекс не має відносно родини ні одної статті. А одночасно, відома річ, що правила дотично ісляміського подружжя є якнайпростійші та найбільше демократичні. Стан подружжа не домагається ніякого публичного оголошення, ні вписання в офіціяльні книги, а навіть не потрібує необхідно дозволу муффі—священика; два свідки вистачають, щоби ствердити, що люде поженились. Ясно, що така простота та свобода стають причиною численних непорозумінь за зловживань. Розводові процеси — це набірнит більше поплутаний як найтаємнійші підсінки гаремів. Замужня жінка при помочі двох свідків може вийти ще раз замуж. Муж, на підставі ісламського закону, має необмежену волю: може прогнати жінку, хоча би жив з нею весь вік і мав від неї діти.

Тому сучасний турецький уряд є тої гадки, що правила Корану не відповідають нинішній цивілізації. Від 13 століть мусулмане користуються правами мати 4 законні жінки, а навіть більше. Та суспільна роля жінки нині змінилась. Родинний закон, оснований на релігії — геніяльний у VII. віці і наскрізь цивілізаційний, нині став перестарілим. Його головна мета: збільшити число магометанських віруючих нині втратила свою доцільність. Найсильніший аргумент у користь полігамії відпав, коли релігійна ідея панісламізму зійшла на другий плян у турецькій республиці, яка рішуче відкинула старе поняття мусулманської солідарности.

Та з цим звязані й економічні причини, що підорвали існування гарему. 12 літ війни виснажили Туреччину дощадно. З упадком імперії, з утечею останнього Османа і виїздом останнього каліфа почала щезати турецька аристократія, головна підпора многоженства. Давні везири та паші не мали засобів, щоби утримувати гареми та численних нащадків. Патріярхальний лад у родині захитався; служба здебільша не мусулманська, розлетілась. Не було гроша на *sal* та *klocku*, спеціяльно вибудовані для полігамічної ріднї. Турецька інтелігенція, що проводила життям, почала жити по европейському: не в *конаках*, а в приватних помешканнях, в яких не було поділу на *гарелик* та *селамлик*. Вона перенеслась до модерних домів в Пера, Шішлі, Кадікеуй та инших частин.

В Анґорі на 280 послів лише трьох-чотирох має кілька жінок; у Константинополі не залишилось більш тисячки полігамічних Турків. Не кажучи вже про молоде покоління, яке ледве може спромогтись на одну шлюбну жінку. Економічна скрута! Не забуваймо, що всі ці моменти використало сучасне турецьке жіноцтво. Від моменту миру воно почало енергійну агітацію в обороні своїх прав, домагаючись у першу чергу: знесення полігамії, заборони передчасних подруж, реформи розводів і офіціяльного оголошення та записування акту подружжя. Проєкт, який має прийняти парлямент, задовольнить, без сумніву, ці домагання. Він має означити мінімальний вік новоженців на 18 літ для мужчин а 17 для дівчат, — що є, в огляді на фізіольогічні прикмети східної раси, великим поступом у порівнанні з дотеперішнім дозволом Корану на подружжя у 12 році життя для хлопців і 9 для дівчат.

12 стаття згаданого проєкту зредагована так: „Принціп одної жінки є основним у подружжі. Тому мущина, який хотів би звійти в

МИХАЙЛО ПОСАЦЬКИЙ. 5)

23 дні лодкою на морі.

(Продовження.)

Карльскрона.

Ми в пристані. Відбули ми формально щось потрійну ревізію: митову, особисту і санітарну, кожна ревізія тревала пару хвилин: позволено нам бути найдовше три дні (формально, в дійсности ми могли бути скільки нам до вподоби) — ми не мали пашпортів, — загрозили нам, щоби ми не робили фотографічних знимок, щойно тоді позволили нам вийти на беріг.

Наша перевтома зникла, якби хто чародійною рукою відняв. Вперше від неділі — а був це вже четвер — їли ми добрий сніданок зі звіринчим апетитом і розійшлися оглядати місто. Я в товаристві моєї валькірії пані Тешнер і пані Трентовіч. Доми великі, вулиці широкі, місто робило враження якоїсь великої столиці; а тимчасом там було всього 18.000 мешканців. Таку Швеції все: розміри величанські, якісь титанічні, а людей дуже мало. Самаж Швеція мало що менша від Німеччини щодо простору, а мешканців має всього щось 6 мільйонів.

Де ми лише вступили, до ресторану чи до крамниці, нами просто тішилися. По обіді вернулись ми до судна. Тут довідуємося, що шіпшендлер*) прислав нам всякого добра: хліба, масла, мармеляди, кави, овочів — і це все даром. Через це ми були трохи в клопоті**). Ота чемність, прихильність та гостинність Шведів почала нам бути вкінці якби якоюсь таємною, незрозумілою для нас річчю. На березі громадились люде, старі та молоді, і приглядалися нашій лодці і нам самим, подивляли нас, що ми стільки пережили. Але нашими гордощами була сама лодка, що пишалася в пристані і злегка колихалася, якби почувала, що всі почести переливаємо на неї.

Щогла була ціла і ненарушена, капітан з вдоволенням плескав її долонею, як плещеться коня по шиї, для пестощів. Скеля також не спричинила шкоди, лише залізне окуття трохи зарисувалося на споді. За те вітрила і керму треба було направити. Прикликали фахових ремісників до роботи, але ці заявили, що можуть до неї взятися щойно на другий день. Ми всі громадою вийшли на прохід. Сіли до трамваю і поїхали до міського парку. Сидимо і чекаємо на кондуктора. Ідемо так може з пів години, — парк був дуже далеко — а кондуктор не приходить.

А я сам забув, що в Швеції кондукторів нема. Там поруч моторового є скринка на гроші і кожний хто всідає, кидає туди належитість за їзду. Подумайте, скільки Шведи на своїй чесности заробляють! А скільки у нас іде грошей на платню кондукторів і для контрольорів!

В парку повно камінних бльоків з написами, з рунами; звичайно такий бльок є наоколо огороджений. Вид понурий, темний, просто страшний. Та досить вийти на камінь, скелю або горбок, зараз видно море.

В парку запізнайомились з представником німецької фірми для будови аеропланів „Junkers-a", паном бар. Царнке і його товаришем, Шведом, Ґісліноґом. Тут мушу додати, що в Швеції давні титули аристократичних родів лишилися по нинішній день. В Швеції повно баронів і графів, які мешкають ще на своїх середновічних замках, хоча державний устрій у Швеції є наскрізь демократичний. І так на чолі теперішнього міністерства стоїть визначний соціяліст Брантінґ.*) Коли король їде автомобілем, то мусить підчинятися загальним правилам і приписам, які нормують рух у центрі міста і як треба, на даний рукою знак поліцая мусить зупинитись і зачекати. Часом пішки заходить до кавярні і сидє при столі як звичайний громадянин. Мальовила в головній салі теперішнього ратуша в Стокгольмі, якого будову покінчено ... минулого року, виконав його син, наслідник престола.

Цей пан барон Ґісліноґ, молодий мущина, нежонатий, взявся нас бавити, запрохав нас до свого ... мешкання в Karlskron-і і ... возив нас на своїй моторовій лодці по морі поміж безліч ... островів, які називаються ... Пізно вночі вернулись ми до дому. Полягали ми всі в лодці. Перша спокійна ніч від неділі. Одначе ми не спали. Цілу ніч пригравала нам музика з чайок, які кружляли около нас, а в них молоді люде співали мельодійні народні пісні і грали на різних інструментах, ... не можна було розпізнати. ... приспівували пісню: „Alla vackra flickor skal!"*)

Пісня, музика, нічна тиша, легенький плюскіт води, ... вирафінованого життя, гостинність людей — це все оповило ... сну якимсь бальсамічним чаром, і заснув я і чув, що я сплю на ... Швеції...

Рано, ще ми не повставали ..., як прийшов до нас ... місцевого часопису з редакції „Karlskrona-Tidning" і привітав кожному з нас по одному ... з товариства шведської мови ...

*) Купець у кожній більшій пристані, який продає речі потрібні моракам у мореплавстві.

**) Здається, що пізніше він таки прийняв від капітана заплату.

*) Саме помер три дні тому.

*) Усі гарні ... дівчата ... здоровь ...

другий шлюбний звязок, не одержить дозволу, заки не докаже необхідности цього і того, що вможе бути справедливим супроти двох жінок. Крім цього мусить мати спершу дозвіл суду". Відомо, як важко доказати свою здібність: бути справедливим одночасно супроти двох жінок!

З усього цього ясно, що нова Туреччина будує основи нової модерної держави. Творячи родинне право, незалежне від теократичного світогляду, вона перша між мусулманськими народами виповнює велику прогалину у законах суспільного устрою. Вона покидає явно одну цивілізацію і переходить до иншої; одночасно приймає европейську мораль, добачуючи в єдиній жінці основу родинного огнища, яке є запорукою нового суспільного ладу. Це є велике зусилля розвязати дотеперішні суперечности між релігійними ідеями і суспільними домаганнями XX. віку.

і. Тр—ий.

Хто досі не прислав ще коляди на „Рідну Школу" — зробить це негайно, бо инакше не буде поміщений у виказі коляди на „Рідну Школу", який Головна Управа УПТ-ва на днях силає по громадам і повітам і оголосить у часописах. — Секція „Рідна Школа" УПТ-ва, Ринок 10. II. пов.

По широкому світі.

Раковський помістив у московських „Ізвестіях" статтю, в якій твердить, що Англія та Франція ратифікували договір про прилучення Бессарабії до Румунії тому, що тоді ще не визнали були СРСР. Одначе тепер по визнанню СРСР та по підписанню договорів з Японією та Італією обі вони повинні примусити Румунію до звороту Бессарабії СРСР.

Льойд Джордж, що подорожував по Англії, захорував поважно на інфлюенцу. Лікарі заборонили йому подорожувати та порučили перевести основне лічення.

Еберт президент німецької республики захорував поважно і піддався операції сліпої кишки. Операція була важка, стан здоровля президента з години на годину погіршується.

Англія, як доносить німецька преса, не погоджується з теперішньою німецько-польською границею і має намір поробити деякі пропозиції в напрямі її зміни.

У Кронштаді міся радвлада наказала арест великого числа моряків за те, що вони були прихильниками Троцького та підготовляли державний переворот. На кружляку „Марат" арештовано делегатів чорноморської фльоти та відіслано їх до Москви за ті самі провини.

не знав крім мене, проте кожний прийняв часопис за подякою. Новий рід гостинности! Вступна стаття була присвячена нам, описові нашої лодки і нашого товариства та вкороті того всього, що ми на морі перейшли. Той часопис я маю у себе схований на памятку. Через газету очевидно ціле місто довідалося про нас і відтак просто цілий день приходили люде, оглядати нас.

Небавком прийшли люде до направи лодки а я війшов до парні. В парні як скрізь у Швеції жіноча обслуга. Чистота незвичайна. Заки ввійдете до самої пари, спершу мусите ґрунтовно вимитись, вимасувати, перейти через цілий ряд тушів і щойно тоді входите до пари. Жіноча обслуга не дуже молода — не дуже стара: отак около 40 літ. Мимоволі трохи бентежитесь, хоча не вільно вам того вати по собі пізнати, бо саме це було би неприлично. Я мусів прикинутись, що вважаю це цілком природним і само собою зрозумілим.

Решта дня зійшла на дрібних розривках і приготованню до дальшої подорожі, як набиранню харчів і джерельної води до пиття і варення і пр. Ми постановили плисти далі на північ.

(Продовження буде.)

ОСТАННІ ВІСТИ.

Оборонний союз проти Туреччини.

„Інформасіон" звідомляє з Льондону, що Греція й Югославія заключили оборонний союз проти Туреччини. Рівночасно заключили торговельний договір, який признає Югославії ріжні права в Солуні і на залізничім шляхові, що веде до Солуня.

Німецькі делеґати виїхали до Москви.

„Абендблят" звідомляє, що німецька делегація для економічних німецько-радянських переговорів виїхала до Москви. Переговори в справі торговельного договору мається покінчити на великдень.

Димісія міністра Нінчіча.

Югославянський міністр заграничних справ Нінчіч подався до димісії. Був він міністром від січня 1922 р. Належить до радикально-демократичної партії.

Повстання в Курдистані.

Англійські часописи звідомляють, що Курди зайняли багато місцевостей. По звідомленням „Шікаго Трібюн" з Царгорода на чолі курдійських військ стоїть Нуред бей. Курди заявляють, що змагають до привернення прав корану і проголошення Селіма Ефенді, сина Абдула Гаміда, султаном і каліфом. Турецький уряд задумує видати декрет про загальну мобілізацію. Непогода й сніги утруднюють рухи урядових військ. Народня турецька партія прийняла до відома зарядження уряду для здавлення повстання. Відділи Курдів здобули Діяжар-Бекір.

Мін. Сікорскі загрозив димісією.

На засіданні буджетової комісії польського сойму 26. лютого мін. Сікорскі зажадав підвижки буджету міністерства військових справ на 110 міл. зол., про що порозумівся вже з мін. скарбу. В дискусії мін. Сікорскі поставив справу підвижки буджету, як справу довіря.

Розброювання львівського воєвідства.

Новий львівський воєвода розпорядком з дня 22. лютого 1925. обмежив посідання і ношення пальної зброї з оглядів публичної безпеки на терені цілого львівського воєвідства включно з містом Львовом. Мати і носити пальну зброю без дозволу властей заборонено.

Нові нім. предложення.

„Д. Альг. Цтг." звідомляє, що німецький уряд зробить Франції нові пропозиції в звязи зі справою безпеки. В новій ноті предложить заключення ґарантійного договору обмеженого на справи німецьких західних границь. Справи сх. і півд. границь нота не торкається.

Гіяльмар Брантінґ.

24-го ц. м. помер один з найвизначніших провідників сучасного соціялізму, недавний шведський премієр міністрів Гіяльмар Брантінґ. Його постать належить до найчистійших між суспільними діячами останніх десятків літ. Його життєва карієра є карієрою незвичайно совісної, працьовитої та реальної людини.

Ур. в 1860 р. у Штокгольмі. По скінченні університетських студій був асистентом в астрономічній обсерваторії в Упсалі. Виїхавши за кордон, зазнайомився ближче з визначними соціялістичними ідеольоґами і з цього часу присвятив свої сили виключно суспільній праці. В 1886 р. основує денник „Соціял-демократ", який до цього часу є головним органом шведської соціял-демократії. До шведського парляменту ввійшов в 1896 р. як перший соціяліст, а пізнійше вів дуже енергійну пропаганду за загальне виборче право. В 1917 р. входить до ліберально-соціялістичного кабінету як міністр фінансів. В 1920. творить перший кабінет. Другий його кабінет, наскрізь соціялістичний, повстав в жовтні 1921 р. і тревав до квітня 1923 р. Відступив по перемові правих партій, але в осени 1924. знову вернувся до керми влади і щойно в наслідок недуги мусів відступити. В 1921 р. одержав нагороду Нобля за заслуги над працею для всесвітнього мира. Був постійним членом Ради Ліги Націй.

У міжнароднім соціялістичнім русі відограв Брантінґ велику ролю. Дуже швидко став одним з провідників тзв. другого Інтернаціоналу. Його вплив виявився найкраще підчас війни, коли зумів виступити проти консервативної партії, настроєної ґерманофільсько, обороняючи невтральности Швеції. Завдяки цій розумній політиці соціял-демократична шведська партія дійшла до великого впливу; заслугою Брантінґа було введення 8 год. робочого дня, обмежений зброєнь і вдержання протиалькоголевого закону. Не меншу ролю відограв він і в міжнародній політиці, останніми часами в Лізі Націй. Він належав до поміркованого крила соціялістів, був великим ворогом небезпечних суспільних скоків та експериментів, а вірив в невпинну, повільну еволюцію суспільних ідей, які ведуть до здійснення загальнолюдських ідеалів міжнародного братерства, вічного миру та справедливости.

У. С. Р. Р.

Просвітна справа на Київщині.

Нормальними школами на Київщині охоплено на селах 31 проц. дітей у шкільному віці, від 8 до 14 років, у Київі — 46 проц. По округах Київщини в 2028 школах учиться 211.273 дітей, у Київі в 100 школах — 29.318 дітей. Поза школою лишається по округам 529.350 дітей, у Київі — 34.646.

Дитячих будинків по округах Київщини є 72, з загальною кількістю дітей 4059, два дитячих містечка, з кількістю дітей 4293 і одно дитяче містечко „Ленінск", з кількістю дітей 1125. Серед дітей, які перебувають у дитячих будинках, „переростих" дітей, у віці поверх 15 років є у Київі 600, по округах — 500. Безпритульних дітей налічується у Київі 700, по округах — 5000.

Вищих шкіл у Київі (інститутів, технікумів) є 25 з них учиться 14.993 студентів. Сітка професіональних шкіл складається з 25 агрономічних шкіл, 16 індустріяльно-технічних шкіл, 38 шкіл фабрично-заводських, 11 педаґоґічних курсів, 11 соціяльно-економічних і кооперативних, 4 художньо музичних і 19 ріжних инших курсів — очевидно не тільки у Київі, але в цілій губернії. Ці професіональні школи охоплюють 27.232 учнів. Мережа трудових шкіл охоплює тепер 15 проц. тих, хто кінчає трудові школи у місті й 30 проц. тих, хто кінчає їх по округах.

Хат-читалень є на Київщині 1266, Сельбудів — 740. Неграмотних доросдих нараховується на Київщині 480.000, шкіл для неграмотних 2072, які охоплюють 94.094 неграмотних.

„По округах освітні установи майже цілком українізовано, а в місті більш ніж на 50 проц.!"

Шкільний буджет Київщини виносить на 1925 р. 5,996.664 карб., проти 3,528.687 карб. в попередньому році. (Більшовик, 10. II. 25).

Кого позбавляли виборчих прав до рад?

У „Більшовику" з 11. лютого є стаття п. з. „До перевиборів низового радянського апарату", в якій даються інструкції, кого при нових перевиборах сільських рад не можна позбавляти виборчого права.

„Складаючи виборчі списки — поучує „Більшовик" — слід уникати тих непорозумінь, що трапляли ся вже в місцевостях, де не скасовано виборів, при розслідуванні — кого слід уважати громадянином, що добуває засоби до життя продукційною та загально-корисною працею" і далі перечисляє цілу низку прикладів, в яких „не треба усувати від участи у виборах, а значить від права бути вибраним", як це очевидно скрізь і завше дотепер практикувалось.

Отже не можна усувати від виборів тих селян, що хоч і мусять наймати робітників, але самі працюють нарівні з ними; кожного дрібного промисловця, чи торговця, що сам працює на торговому ваді і не наймає робітників; тих, що ведучи трудове сільське господарство, як основний свій промисел, займаються підсобним промислом, напр. мають млин вітряк, крупорушку, олійню і т. п., які обслуговують самі, без найманої сили, — це саме торкається до тих селян, що гуртом ведуть промислове підприємство без найманої сили; інвалідів, що торгують по безплатному патенту; кустарів, які мають не більше 2 учнів у віці до 18 літ; робітників і службовців, що мають власні садиби, в яких самі живуть, а як і віднаймають, то дохід від винайму не є засобом до життя тільки заробітна платня, — це відноситься і до тих робітників і службовців, що винаймають помешкання; членів правлінь релігійних громад, коли не є попами, дяками, паламарями, монахами і монахинями — всі особи духовного стану безумовно виключені від участи у виборах. Куркулями можна уважати лише тих, хто має прибуток від торговлі або промислового підприємства з вживанням найманої сили, без власної участи в праці. Але не можна куркулями уважати тих, хто продає на базарі лишки продуктів свого господарства — і на цій підставі позбавляти виборчого права!

З цього виходить, що на практиці виборчого права позбавляли місцеві „комуністи" і „радянці", на свідку з сільською голотою, не куркулів, не визискувачів чужої праці, а чесних господарів, чим-небудь невигідних для „властей" людей, а за те здирали з цих людей десяту шкуру податками і всякими иншими поборами.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Жертвою вчорашньої конфіскати „Діла" (ч. 44) впала головно II. стаття про конкордат п. н. „Без полуди на очах", де прокуратор стягнув чотири уступи, разом величиною яких 80 рядків. Дальше сконфісковано кінець малого фейлетону Г. Чіпки („З моєї офіціяльної переписки"), а саме те місце, з якого можна було вміркувати зміст попередньо сконфіскованого фейлетону п. н. „Рай і пекло" (подію, про яку писалось там, подали всі польські газети й само „Діло"!) Сконфісковано теж половину новинки п. н. „Звичаї у демократичній республиці" про покарання судьтю за вірність формальним урядовим приписам відносно архієп. Каковского; м. ін. сконфісковано там речення, яке перейшло в 45 ч. „Dziennika ludowego": „Podobno nawet arcybiskup wyraził zdziwienie z powodu tego wyniku".

— **Нарада українських видавців.** Український Громадський Видавничий Фонд 10-го ц. м. скликав нараду українських видавців для організації збуту книжок, як на еміґрації, так і на українських землях. Нарада винесла такі постанови: 1) В цілях успішного розповсюдження книг вважає нарада необхідним утворити спеціяльне бюро для розповсюдження книг; 2) Бюро має видати загальний катальоґ видавництв, які приставлять до нього обєднання; 3) Бюро як найскорше має утворити при У. Г. В. Ф. книгарню; 4) Бюро має подбати про організацію по всіх закутках, як Чехословаччини, так і поза її межами, своїх агентур на комерційному ґрунті; 5) Бюро має подбати про організацію книгонош через місцеві агентури; 6) Бюро має якнайширше використовувати пресу в цілях розповсюдження книги і по можливости заснувати свій бібліографічний бюлетень, хоч неперіодичний; 7) В цілях налагодження розповсюдження книг нарада вважає необхідним вислати до краю свого делегата для навязання з місцевими книгарськими установами тісніших зносин; 8) Нарада вважає необхідним прийняти участь в майбутній виставі культурних придбань еміґрації й видати до того часу показчик всіх видань.

— **Візита Голуфка у Празі.** Цими днями до Праги приїхав член П. П. С. редактор „Роботніка" Голуфко, який на підставі рекомендаційного листа від А. Лівицького до Л. Чикаленка мав розмову з кількома українськими діячами, як М. Славінським, О. Шульгиним, Л. Чикаленком, Мод. Левицьким та ин. Між иншим, Голуфко заявив, що в данній час в Польщі не знайдеться ні один політично думаючий Поляк, який не вважав би, що при існуванні самостійної української держави Волинь мусить бути повернена Україні. Щодо Галичини, то нема такого Поляка, навіть соціяліста, котрий би не виступив збройно в обороні її, як невідділимої частини Польщі. Крім цього, оповідаючи про політику Тугута на кресах, Голуфко доводив, що вона веде до поліпшення теперішнього стану, до чого Українці поставились скептично. Між иншим, п. Голуфка дуже цікавило, що Чехи зробили для української еміґрації. (Подаючи цю вістку за Бюлетеном Українського Пресового Бюра в Ч. С. Р., стримуємось від усяких коментарів до часу, поки отримаємо докладнійші вістки про фактичну ціль візити Голуфка у Празі, про характер його роз-

мов в Українцями та про справжний зміст тих розмов.)

— **Конституційна погода.** Отримуємо таку нотатку: „Дня 25. п. м. на Руській вулиці я стрінув свого принагідного знайомого, п. Івасечка. В розмові я довідався, що його саме перед хвилиною випустив слідчий судия з тюрми, де пересидів на донос якогось провокатора круглий рік. На вул. Хорунщині я попрощався з ним і звернув в свою сторону. Нараз заступив мені дорогу якийсь добродій зі словами: „Przepraszam, proszę o legitymację“. На мій здивовано допитливий погляд, пояснює: „Jestem z policji“. Це був аргумент переконуючий. Я показав йому свою легітимацію ідентичности; він списав собі мою прізвище й адресу, віддав мені легітимацію та в супроводі асистуючого йому униформованого поліцаята пішов далі, поспішаючи мабуть за моїм недавнім інтерлокутором. Чи це оригінальний спосіб інтерпретації особистої недоторкальности, чи новий помисл у переводженню слідства? Може це моє питання матиме щастя почути відповідь п. слідчого судді... Маймо надію.“ — *Василь Бобинський.*

— **Нова українська школа у Львові.** Перед кількома місяцями гурток людей сильної волі, бачучи, що народня школа на стрийській дільниці не має ніякого приміщення, в кількох місяцях зі скромних жертв вибудував при вул. Супінського одноповерховий будинок, що жде лише викінчення. І можна би віддати в короткім часі цілий будинок на призначену ціль — коби не брак гроша саме на викінчення будинку. Тому то відбудуться нині суботи у Львові, дня 28. лютого, Сокільські Вечерниці в салі „Сокола“, з котрих дохід призначений на викінчення школи. Така гарна ціль повинна притягнути молодих і старих до участи в гарній забаві на закінчення цьогорічних м'ясниць.

— **Мандрівка старостів.** З кінцем минулого року снятинський староста Тишковскі був перенесений до Печеніжина. Щоб тут зробити для нього місце, перенесено печеніжинського старосту Костржевского до Сколього, а щоби знову для того зробити місце в Сколім то перенесено сколівського старосту до Снятина. Печеніжинський староста Костржевскі своїм перенесенням дуже утішився, бо він його якраз і хотів. Тому згідно з приказом висшої власти передав своє урядування при кінці січня 1925 свому заступникові, а сам поїхав обнимати престол в Сколім. Та дуже розчарувався, заставши цей престол обсаджений таки давнішним сколівським старостою, котрий заявив Костржевскому, що не може уступитися, бо снятинський староста Тишковскі не хоче опорожнити снятинського престола. Снятинський знова староста Тишковскі, оглянувши Печеніжин, заявив своїм властям, що він до Печеніжина не поїде і зі снятинського престола не вступиться. Найгірше на тім вийшов печеніжинський староста, бо зі свого місця уступив а сколівського не здобув або иншими словами... пошився в дурні. Для висших властей це також не аби яка замороча. Не знають, що з тим „фантом“ зробити. В першій хвилі порадили собі в той спосіб, що старості Костжевскому дали, здається, необмежену відпустку. Воно безумовно повинно задоволити його, бо брати повну платню і нічого не робити — не одному чоловічкові всміхалось би. Вдоволений теж мабуть п. Тишковскі зі Снятина, який переїде на иншу посаду аж тоді, коли це йому буде до вподоби. „U nas jak kto chce...“

— **„Наше географічне положення є для нас справжнім ложем смерти“.** Судячи по наголовку — ця новинка не приносить ніякої новини. Для усунення непорозуміння слід лише підкреслити, що тут говориться про Польщу. Наведені слова, це цитат з промови П. П. С-івського посла Лібермана на соймовій комісії для заграи. справ. Стверджуючи сумні перспективи Польщі, що випливають з її геогр. положення, промовець казав дальше: „В який бік не звернемось, всюди болить нас (себ. Поляків). Мілітарно важко зарадити цій ситуації. Збросння не розвяжуть цієї проблеми, бо автоматично ведуть до війни...“ Буває, що й у польському соймі час до часу залунає слово, яке більш-менш правдиво оцінює незавидне положення вийшньої Річипосполитої. Та висновки йдуть завжди в тім напрямку, щоб ретрифікувати нинішні політ. границі польської держави, які по свойому географічному положенні — є польським „ложем смерти“... Бо вислухати розумне речення й повестись після цього льогічно — це дві цілком окремі справи... Дійсно, ця новинка не голосить ніякої новини.

— **Спорт, польські редактори й знання географії.** В „Газеті Поранній“ з 27 п. м. (ч. 7345) в рубриці „Спорт“ на 11 стор. читаємо замітку: „Змаги за світовий рекорд у швидкій їзді на леді відбулися минулої неділі в *„Осльо (Данія)“*. Або справоздавець хотів похвалитися знайомством географії, або редакція газети рішила піти назустріч читачам і пояснити їм, де лежить б. Християнія а нинішне Осльо, — ну й пояснила... „Газета Пор.“ може лише потішатися, що ані бурмістр м. Осльо не пришле їй спростування на підставі § 19 пресового закону ані тим більше її вчена замітка не стане причиною для виміни дипльоматичних нот поміж Польщею, Данією та Норвегією.

— **Жеромскі — Арцибашев.** Ми згадували вчора про обурення Арцибашева на Жеромского за те, що той останній у „Przedwiośniu“ назвав Пушкіна порнографом. Жеромскі не дав довго ждати з відповідю. В оголошеній у варш. газетах статті старається оповкинути закиди критики, яка з одного боку добачує в „Przedwiośniu“ агітацію за большевизмом а з другого боку (як нпр. Арцибашев) накидується на шовінізм твору. Молоденький герой роману мав право глядіти на Пушкіна як на порнографа, як що знав лише його кілька перших надзвичайно фривольних творів, які були в Росії дуже поширені та які зі справжньою літературою не мають нічого спільного.

До часу збанок воду носить... В потягу на лінії Закопане-Краків звідти якийсь злодюга валізку одній подорожній. Кондукторові вдалося віднайти валізку й викрити злодія, однак злодієві вдалося — втекти. Згодом виявилося, що він (злодій а не кондуктор) непостережено виліз на дах потягу, де спокійненько ждав часу, коли на якомусь перестанку зможе зіскочити, щоб зникнути від усяких переслідувачів перебо[...]ти невдачу. Але таки не судилось йому винести цілу голову з тієї історії. Густа мряка, його союзник у „подорожі без білету“ на даху потягу, стала його загибелю. Він не доглянув в час низького мосту, під яким ішов залізн. шлях, і вдарився головою об міст. На одній зі станцій доглянули закріваллене тіло на даху потягу, а коли зняли — розторощена голова була вже мертва.

— **Свобода ч. 10 містить:** До бою за своє право! — Народній Комітет в справі рел'бату. — Знак часу. — Що таке українська православна автокефальна церква. — Русалка (оповідання). — Польсько-ватиканська умова. — Нові доходи духовенства. — Наші кривда перед соймом. — В справі державної кредитової допомоги на весняні засіви. — Безправні оплати. — Хто дістає землю. — Що нині найважніше. — Товариство опіки над емігрантами. — Воєнні збросння. — По широкім світі. — Новинки. — Творім свою долю. — На ярмарку. — Відділ правної поради.

— **„Масони і українське письменство“** відчит п. дир. д-ра Василя Щурата відбудеться дня 1. марта н. р. о год. 5. попол. в салі „Бесіди“, вул. Рутовського ч. 22. заходом Тов-а жінок з вищою освітою. Просимо о численну участь!

1482 1—2

✝ Посмертні згадки.

Василь Ткачевич, б. гімназійний професор у Коломиї, помер в 61. р. життя, по короткій і тяжкій недузі дня 12. п. м. в Лисичарах, перечинської округи в ужгородській жупі на Закарпатській Україні. Покійний був, як емігрант, контрактовим державним учителем при грек.-кат. церковній школі в Лисичарах, де за короткий час зєднав собі велику пошану і симпатію місцевого селянства. Похорон відбувся дня 14. п. м. при великім здвизі народа і сусідного вчительства.

Відозви й комунікати.

Інструкторські курси.

На село!

Рік-річно значне число жіночої молоді кінчить гімназії, семинарії і торговельні школи та безрадно жде на учительські чи то бюрові посади, що при панующій системі „на кресах“ є недосяжною мрією чимало міських та сільських дівчат, яким фінансова скрута батьків не позволила докінчити розпочату науку, і вони тратять літа як помічні сили при хатних заняттях.

Одначе поле праці є отворене для всіх, лиш треба найти і мати довір'я до власних сил. Село прибите воєнним і повоєнним лихоліттям, жде на робітників при суспільній і національній відбудові.

Являється відрадним проявом, що села звертаються до львівських освітніх товариств і жіночих організацій, жадаючи інструкторок. Отвираються виглади на продуктивну працю для жіноцтва, яка дасть йому спромогу стати в ряди робітників зорганізованих при філіях „Просвіти“, кружках У. П. Т., чи то філій і кружків „Союза Українок“.

Торговельно-промислова комісія, засновані при У. П. Т. з метою віднаходити пригожі обставини для основання варстатів праці по містах і селах, отвирає з днем 20. марта н. р. курс інструкторок, призначених на село. Наука триватиме 3 місяці і обнимати дві групи: 1. Теоретична і практична наука домашнього господарства, як значіння і завдання жінки господині, удержання ладу в хаті, біля і одежі, прання і прасування, тічно, поплеждування страв, зужиткування плодів сільського господарства, головні основи огородництва і садівництва; наука крою і шиття біля та одежі, 2. Основи народньої економії і кооперації, людська і звірина гігієна, підготування до просвітно-організаційної праці на селі.

З курсу користати можуть і ті, що не числять на посади інструкторок.

Подання належить вносити до 10. марта н. р. на адресу УПТ-ва, Ринок 10/II.

ОПОВІСТКИ.

Квартет смичковий Олени Шлапаківної:

Товмач: понеділок 2. марта.
Станиславів: второк 3. марта.
Бережани: середа 4. марта. 1477
Рогатин: четвер 5 марта.
Ходорів: пятниця 6. марта. 2-2

Виклад д-ра І. Крипякевича. „З історії українського купецтва міста Львова“ для членів „Союза Українців купців“ і „Міщанського Братства“ відбудеться в неділю дня 1/III. 1925 о год. 12 в пол. в кімнатах „Міщанського Братства“ Львів в. Руська 3. I. — *Виділ „СУК“.*

1471 2—2

Український Наддніпрянський хор Д. Котка:

У суботу 28. II. м. Городенка.
У неділю 1. III. м. Городенка.
У понеділок 2 III. м. Коломия.
У вівторок 3. III. м. Коломия. 1230 28-?

Львівський український театр О. Стадника в Мостах великих ґратиме в четвер 26, пятницю 27 і суботу 28 п. м. в салі „Народного Дому“.

У Львові в неділю 1 марта дві вистави. 2—2

Повіт Ходорівщина! В неділю, 1-го марта, в полуднє ВІЧЕ в справах шкільних й весняних засівів. — *Д-р Трояи. о. Винницький.* 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОДЯКА.

В тяжкому горю після невіджалуваної втрати нашої Найдорожчої Матери, почуваємося до обовязку зложити отсею дорогою прилюдну подяку всім тим, котрі у важких днях оказали нам щиру прихильність та причинилися своєю присутністю до звеличення похоронів Покійної.

Зокрема сердечно дякуємо Вп. п. д-рови Олександрови Барвінському, який до останка не опускав безнадійно хорої та піддержував її на дусі, Вп. пп. дир. Константині Малицькій та Олені Пронєці, як рівнож цілому учительському зборови дівочої школи ім. Шевченка за доказ прихильности і помічи, несену в часі довгої недуги Покійної, Вп. пп. директорам радникови Григорієви Наливайкови і Володимирови Адріяновичеви, Вп. Духовенству, а саме о. совітникови Евгенови Дуткевичеви, оо. катехитам д-рови Ярославови Левицькому, д-рови Гаврилови Костельникови, д-рови Омелянови Горчинському та о. Совітникови Іляриторови, Вп. п. проф. Романови Псскоповичеви і гімназійному хорови, Вп. учительським зборам філії державної гімназії, приватних шкіл УПТ, та всім иншим приятелям і знайомим, які відпровадили Найдорожчу нам Покійну на місце її вічного відпочинку.

У Львові, 25. лютого 1925 р.

Іван, Максим, Стефанія, Евгенія і Ольга Пашкевичі.

Товариство „Просвіта“ у Львові розписує передплату на 1. Фаховий освітний орган **„НАРОДНЯ ПРОСВІТА“**. Виходить раз на місяць (з вимком липня і серпня).

Передплата виносить на рік 4 (чотири) золоті. До сього часопису буде виходити як додаток що квартал (раз на три місяці).

2. **„БІБЛІОТЕЧНИЙ ПОРАДНИК“**, в якому найдуть місце відповідно впорядковані голоси і оцінки про поодинокі видання, книжки, брошури та журнали. Дотикатиме це як найновіщих книжок так і всіх тих видань, котрі вийшли давнійше й ще легко їх набути в книгарській продажі. — Передплата річно за 4 випуски 3 зол.

Дальший додаток

3. **„АМАТОРСЬКИЙ ТЕАТР“**. Є це порадник для читальняних Виділів, провідників, режисерів та членів аматорських гуртків.

Виходить 4 рази на рік.

Передплата на Аматорський театр 2 зол.

Всі три часописи оплата річна 8 золотих. Для Америки два доляри. Для других країв рівновартість двох долярів.

Передплату посилати чеком ч. 143... через П. К. О. в Варшаві, або переказом на адресу: Товариство „Просвіта“, Львів, Ринок 10/II п. з дописком на котрий часопис, або на всі разом. Гроші з закордону посилати в грошевих листах або в поручених листах.

1490 1—1

Дня 25. марта 1925 р. 10 г. перед пол. в салі Народного Дому в Борщеві

Звичайні Загальні Збори

„Інституту Український Народний Дім в Борщеві“.

Порядок нарад:

1) Відчитання протоколу послідних Загальних Зборів.
2) Звіт Виділу.
3) Вибір нового Виділу.
4) Іменування почесних членів.
5) Устійнення членської вкладки.
6) Справа відбудови домівки.
7) Внески членів.

Колиб не явилося відповідне число членів о 12 год. відбудуться Збори без огляду на скількість присутніх членів. *Виділ.*

1464 3—3

Ширіть наш часопис!